

Kvalitetno i besplatno informatičko opismenjavanje

<http://www.itdesk.info/hr>

Učiti se radu na računalu, stjecati informatička znanja i vještine s mjesta i u vremenu koje vama odgovara, u mjeri koju određujete vlastitim mogućnostima i potrebama, k tome besplatno – zar i toga ima? Ima!

Stranica *Itdesk.info* rezultat je projekta računalne e-edukacije sa slobodnim pristupom, a uspostavljena je zahvaljujući Otvorenom društvu za razmjenu ideja (ODRAZ), s ciljem da se zainteresiranima omogući svladavanje osnovnih računalnih vještina obuhvaćenih ECDL-om (*European Computer Driving License*), drugim riječima – informatičko opismenjavanje.

Pozornosti i pohvale vrijedna je činjenica da se pri oblikovanju sadržaja mislilo i na osobe srednje i starije dobi, one što uglavnom nemaju formalnu informatičku naobrazbu,

ali i na pripadnike marginaliziranih grupa, primjerice na osobe s poteškoćama u učenju, osobe s invaliditetom, nezaposlene i druge osobe kojima je otežan pristup informatičkoj edukaciji.

Na stranicama koje su nedavno kvalitetno redizajnirane, uz početnu pomoć upućenije osobe vrlo se brzo može početi samostalno učiti i vlastito znanje provjeravati. Nakon toga, formalna (službena) provjera stečenih znanja i vještina te dobivanje međunarodno priznate potvrde („diplome“) moguće je u ovlaštenim ECDL centrima.

Kvaliteta stranice već je stručno verificirana: *Itdesk.info* bila je uvrštena u uži izbor za nagradu *Diskobolos 2010.* i proglašena je (u *VIDI Web Top 100*) jednom od deset najboljih internetskih stranica u kategoriji Znanost, obrazovanje, kultura za 2010. godinu. **A. Jelin**

KAZALIŠTE

Redateljska samovolja

„Prema onoj priči braće Grimm“ *Ivica i Marica*, u redateljstvu Mateje Koležnik, Kazalište Trešnja, Zagreb, 2010.

Dakle, redateljica se ograničuje; nije to poznata bajka koja se našla i u knjigama braće Grimm, jer malim slovima iznad *Ivica i Marica* stoji „prema onoj priči“, stanovalo prezirivo „onoj“!? Ali, ipak je podvala, i kazališta i redateljice; mala slova manje-više nitko i ne čita, a svi idu gledati *Ivica i Maricu*, gotovo svaki roditelj i sam zna za nju... Da je velikim slovima pisalo „Mateja Koležnik, prema...“, onda bi preuzela punu odgovornost, popabirčila ili preradila tuđe djelo kao svoje, a ovako je to napravila kao „kukavičje jaje“.

Kao primjer samovolje spomenimo činjenicu da gledatelji više od pola vremena zbivanja u vještici kući u šumi, gdje su bratac i sestra zalutali, gledaju kako se Vještica i Marica natječu u penjanju po konopu/platnu – akrobacije, cirkus! Ako je to *Ivica i Marica*...

Međutim, upravo prema tome zapamtiti će je oni koji su je toga dana prvi puta vidjeli! Koležnikovoj klasična priča očito ne valja, ona je želi popravljati; tu je vožnja na motoru, unutrašnjost vještice kuće kao svemirski

brod (!)...Bitni su sastojci radnje (zla mačeha, šuma, tragovi kamenčićima, itd.) ostali, ali zbrljani i – tko ne zna o čemu je riječ – nejasni i jedva prepoznatljivi. Navikli smo na to da slijepi poklonici (trabanti!) redateljskoga kazališta u samovoljnoj neodgovornosti ne poštuju poznata umjetnička djela i preraduju ih; ovdje je navaljano čega god se redateljica sjetila da bi moglo biti u prilog njezinoj „posebnosti“, međutim sve što u predstavi vrijedi pripada poznatoj priči, a ono što ne vrijedi ili što je suvišno to je redateljčino (i Gregora Fona, on je također prilagoditelj). Vrijedi i svjetlo, ali to je radio Andrej Koležnik, vrijedi i glazba (Coco Mosquito), dobar je ton (Andrija Biffel), dok je pozornica usklađena

s redateljčinih ekshibicijama (Ivo Knezović), a i odjeća također (Alan Hranitelj).

Svaka na pozornici izgovorena riječ morala bi se razgovijetno čuti i u zadnjemu redu gledališta, a ovdje Tvrtko Jurić (Ivica) govori „kao da male puške pucaju“, ne znaš što je rekao, Daria Lorenci Flatz (Vještica, Mačeha, inače sjajna glumica) također se nerazgovijetno izdiče, ni tatu (Radovan Ruždjak) baš se ne razaznaje, a tijelom malena velika glumica Aleksandra Naumov (Marica) nije imala prigode išta odglumiti, osim jednoga plača. (Ali, i u akrobacijama je nenadmašna!) Redateljica je Slovenka, a o hrvatskom na pozornici – nitko ne brine.

U sažetku: loša krivotvorina. **Stijepo Mijović Kočan**

TV

Alternativni modeli u obrazovanju

INDEKS
HTV 1, 5. 1. 2011.

Za boravka u Los Angelesu, četrdesetih godina prošloga stoljeća Theodor W. Adorno zapisao je da ga svaki odlazak u kino čini „glupljim i lošijim“. Što li bi tek osjećao i mislio da je naš suvremenik, „osuđen“ na praćenje televizija. One i u nas, pod okriljem sveprisutne, nakaradne komercijalizacije i estradizacije, programe kao da kroje uporni u plitkoj predrasudi da ozbiljni sadržaji gledateljstvu nisu zanimljivi te se ne vrijedi njima baviti, stručno i kreativno. Stoga u konkurenciji raznih sapunica i trač-partija posebice gube znanstveno-popularne i obrazovne emisije, među njima osobito one što se bave samim obrazovanjem. Tako je i na HTV-u: gotovo kao iznimka, ondje se još kako-tako drži (dokle – ne zna se) polusatni *Indeks*, emisija o školstvu.

U njezinom prošlotjednom izdanju (srijeda, 1. program, 15.25 – 15.55, urednica Sunčica Findak) riječ je bila o modelima poučavanja/učenja koji u prevladavajućim oblicima institucionalnog obrazovanja još imaju status svojevrsne alternative, unatoč činjenici da nisu izum i praksa novijeg vremena te da, uz potporu informatičkih tehnologija, danas mogu u nizu slučajeva biti vrlo učinkoviti. To se u prvom redu odnosilo na obrazovanje kod kuće i učenje na daljinu.

S onu stranu površnog pojednostavlivanja, novinarka Dominique Bratović Vela te je teme obradila uz pomoć niza upućenih sugovornika, pa smo se mogli upoznati s prednostima i nedostacima modela obrazovanja koji će, vjerojatno je, i u nas ubuduće bivati bolje osmišljeni i više rasprostranjeni.

Drugi dio emisije donio je dva primjera dobre prakse, u mnogome također alternativne. U zagrebačkoj X. gimnaziji nastavničko iskustvo s tečajeva joge, primijenjeno u radu s učenicima, dobro je prihvaćeno i daje zanimljive rezultate u smanjivanju stresnosti nastave. S druge strane, očekuje se da bi dobre rezultate u osnaživanju ekološke svijesti i zaštite ugroženih životinjskih vrsta moglo dati medijsko komuniciranje s javnošću u kojem mlada, već afirmirana glazbena umjetnica (Martina Filjak) prihvaća i zagovara težnje znanstvenika s visokoobrazovne ustanove te popularizira aktivnosti vezane za zaštitu risa.

U boljem terminu emitiranja i više najava u medijima, uz brižno odabiranje tema i sugovornika, *Indeks* zaslužuje i zasigurno bi mogao privući znatno više gledatelja.

A. Jelin

GLAZBA

GLAZBA - GOTOVČEV ĐERDAN U KAZALIŠTU „KOMEDIJA“

Mediteranski raspjevanje melodije

Jakov Gotovac (Split, 1895. – Zagreb, 1982.), svjetsku je slavu stekao komičnom operom *Ero s onoga svijeta* (1935.) za koji je odličan libretto, temeljen na narodnoj priči, napisao Milan Begović. Iako je *Đerdan* skromniji od *Ere* po svjetskoj slavi, bogata je kronologija *Đerdana* u zagrebačkoj Komediji u kojoj je bio i prai-zveden 1955. godine, pa je nova premijera *Đerdana* u ovome kazalištu (26. studenoga 2010.) logičan izbor prigodom obilježavanja 60. obljetnice Kazališta. U režiji Richarda Simonellija i pod dirigentskom palicom Krešimira Batinića, pretežno mlada pjevačko-glumačka ekipa dobro se snašla u interpretaciji fabule

Đerdana, čija se radnja događa u Cetinskoj krajini polovicom 19. stoljeća. Slično kao i u operama *Morana* i *Ero s onoga svijeta* Gotovac je i u ovome glazbenom igrokazu, koji je nastao po motivima pripovjedaka Dinka Šimunovića, posegnuo za temom braka, odnosno motivom udaje za nevoljenoga, a bogatoga.

Glavna junakinja je djevojka Petrica koju tumače sopranistice Ana Zebić i Josipa Lončar, dok Petričinog odabranika Ivu pjevaju, u alternaciji, Đani Stipaničević i Mario Bokun. Gare, bogati seljak, moćnik i simbol društvenog zla, prisilnog braka iz interesa, bio je uvjerljiv u tumačenju Ranka Tihomi-

rovića. Njegovu sestru Martu, Petričinu majku, koja se na kraju pobuni protiv neljudskog ponašanja svoga brata, dramatično su interpretirale (na predstavama 6. i 7. prosinca) Jasna Bilušić i Mirela Brekalo. Najkomičniju figuru u predstavi, veseljaka fra Jeru, fascinantno je odigrao Adalbert Turner. Ivinu majku, siromašnu seljanku Mandu, upečatljivo je tumačila Nada Abrus. Vicu, seoskog kovača, koji je organizirao siguran povratak u selo Ive i Petrice, tumačili su izvrsno, svaki na svoj način, Adam Končić i Ervin Baučić. Ili, trgovac, nesuđeni Petričin muž, bio je dosta suzdržani, što je uloga i zahtijevala, Saša Buneta. Šime, seljak (Dražen Bratulić) i Luca, njegova žena (Jasna Palić Picukarić), pridonijeli su humoru predstave, a Vlatka Burić kao Ciganka, oduševila je publiku svojim pjevanjem i glumom.

Za lijep vizualni izgled predstave zaslužni su scenograf pokojni Josip Generalić i kostimografkinja Ljubica Wagner. Koreografi Dinko Bogdanić i Jasenka Blažeković zaslužni su za vrlo dopadljiv ples izvođača. Posebno valja istaći Komedijski zbor i orkestar koji su čarobno izvodili mediteranski raspjevanje melodije J. Gotovca.

Milica Jović

